

העוררת

בית ספר בנות שרה
רחוב יהודה הנשיא 53, אלעד
טל: 053-3169198

- נ ג ד -

המשיב

משרד החינוך
ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך
רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים
טל: 02-5603740 פקס: 02-5603840

החלטה

בפנינו ערר על החלטה שעניינה מועד תחולת הרשיון שניתן לעוררת בעבור מוסד חינוך ברחוב רבי יהודה הנשיא 53 באלעד, סמל מוסד 758102, אשר מועדו נקבע החל מתאריך 31.12.2022.

עיקרי טענות הצדדים

העוררת טענה בערר כי בסוף שנת תשפ"ב נודע לה מהעירייה על מעבר למבנה קבע ממבנים היבילים וזאת בתחילת שנה"ל תשפ"ג ואכן, ב-1.9.2022 המוסד עבר למבנה החדש. מיד עם כניסת העוררת למבנה החדש החלה העוררת בתהליך של קבלת אישורים ואיסוף מסמכים עבור חידוש הרשיון בעקבות מעבר מבנה. איסוף המסמכים והאישורים היה תלוי בגורמים שונים ורבים ולטענת העוררת לא היה עיכוב מצידה. כך לדוגמא, אישור העירייה לשימוש במבנה התקבל רק בתאריך 6.12.2022. העוררת טענה כי לא עלה בדעתה שעבור החודשים בהם פעל המוסד, שולמו משכורות והוצאו הוצאות נלוות, לא יתקבל תקציב. העוררת טענה כי ההגשה המאוחרת של הבקשה ושל כל המסמכים הנדרשים, לא נבעה מחוסר אחריות או מרשלנות מצד העוררת אלא מכורח המציאות שנכפתה עליה בעקבות מעבר המבנה ביוזמת העירייה.

העוררת טענה כי בהעדר תקצוב היא נאלצה לקחת הלוואות מתוך ידיעה ברורה שלאחר קבלת רשיון יתקצב המוסד באופן רטרואקטיבי מתחילת שנה"ל תשפ"ג והיא תוכל להשיב את ההלוואות. העוררת ביקשה לאפשר לה לקבל את התקצוב בעבור חודשים 1/23-9/22.

המשיב טען בתגובה לערר כי ביום 31.12.2023 (צ"ל 31.12.2022) הגישה העוררת בקשה לרשיון חדש לבית ספר "בנות שרה" עקב מעבר מבנה מרחוב שמעון בן שטח 32 אלעד לרחוב רבי יהודה הנשיא 53 אלעד, לשנה"ל תשפ"ג. ביום 12.1.2023 ניתנה חו"ד בטיחות שלילית מותנה בתיקון ליקויים. מכתב דרישה לתיקון הליקויים נשלח אל העוררת באותו היום. בחוות הדעת נדרשה העוררת להמציא אישור חשמלאי בודק מכיוון שהאישור שהוגש לא היה על סמל המוסד המבוקש וכן אישור חשמלאי מוסמך, מכיוון שהאישור שהוגש לא התייחס לבדיקת מכשירי חשמל.

ביום 16.1.2023 הועלה למערכת הבטיחות אישור תיקון ליקוי בטיחות.

ביום 17.1.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת בטיחותית חיובית.
 ביום 19.1.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת תברואתית חיובית.
 ביום 21.2.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת פדגוגית חיובית.
 בעקבות חוות הדעת החיוביות בתחומים השונים אושרה בקשת הרישוי החל מיום 31.12.2022, המועד בו הוגשה בקשת הרישוי.

המשיב הפנה לנוהל תחולת רשיון וטען כי לא תיתכן דרישה מצד העוררת לקבל רשיון ממועד פתיחת שנת הלימודים כאשר היא הגישה את הבקשה לקבל רשיון למוסד רק ביום 31.12.2022, כ-4 חודשים לאחר פתיחת שנת הלימודים ומבלי שהמשיב היה יכול לפקח על הנעשה במוסד מבחינת בטיחות, תברואה וכו', בתקופה קודמת למועד הגשת הבקשה לרשיון.
 נטען כי הענקת רשיון למוסד חינוכי טרם הוגשה בכלל בקשת רישוי מרוקנת מתוכן לגמרי את תפקידו של המשיב כמפקח וכרגולטור על מוסדות חינוך.

דיון והכרעה

ביום 17.7.2023 התקיים בפני הוועדה דיון בנוכחות נציגי הצדדים ובאי כוחם. לאחר שהוועדה שמעה את כלל הטענות ועיינה בכל המסמכים שהגישו הצדדים ובכתבי הטענות, החליטה הוועדה לדחות את הערר.
 להלן תפרט הוועדה את נימוקי החלטתה.

חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, תשס"ח-2008 (להלן: "החוק") קובע כי אדם המבקש להכיר במוסד חינוך כמוסד חינוך תרבותי ייחודי, רשאי לפנות אל השר בבקשה להכרה, לפי הוראות שקבע השר, באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת (להלן – בקשת הכרה).

החוק קובע כי השר או מי שהוא הסמיך לכך יכיר במוסד חינוך כמוסד חינוך תרבותי ייחודי אם ראה שהתקיימו בו כל אלה:

- (1) ניתן בו חינוך שיטתי הנובע מאורח חייה של הקבוצה התרבותית הייחודית הלומדת בו בהתאם למאפייניה הייחודיים, ותוכנית הלימודים בו ואורח הפעילות במסגרתו אינם נוגדים את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית;
- (2) לומדים בו תלמידים במספר שלא יפחת ממספר שקבע השר, ומספר שעות הלימודים בו הוא כפי שקבע, והכל בהתחשב במאפייניהם ובצורכיהם המיוחדים של מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים של כל קבוצה תרבותית ייחודית; הוראות לפי פסקה זו ייקבעו באישור ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת;
- (3) הוא עומד בתנאים למתן רישיון לפי הוראות פרק ג'.

נוהל רישוי ונוהל הכרה – תרבותי ייחודי חדש בחינוך המוכר שאינו רשמי (להלן: "הנוהל" ו/או "נוהל הרישוי") קובע כי בקשות לחידוש רישיון יתקבלו דרך המערכת הממוחשבת עד ליום 28.2 ובקשות עבור מוסדות חדשים עד ליום 31.3.

נוהל הגשת בקשות חריגות לפתיחת מוסדות חינוך לשנת הלימודים תשפ"ג (להלן: "נוהל חריגים") קובע כי בנסיבות חריגות ומסוימות ניתן להגיש בקשות רישוי במועדים מאוחרים לאלו הקבועים בנוהל הרישוי, וזאת לא יאוחר מיום 31.12.2022 בכפוף לתנאים המפורטים בנוהל זה.

בנוסף נפנה להוראות נוהל קביעת תחולת רשיון למוסד חינוך (להלן: "נוהל תחולת רשיון") אשר מתייחס לתחולת הרשיון בעניין בקשות שהוגשו בהתאם לנוהל חריגים.

נוהל תחולת רשיון קובע, כי כאשר בעלות מגישה את בקשת הרישוי לפי נוהל חריגים עד ליום 30.9, ככל שהבקשה תתקבל, תחולת הרשיון תהיה מיום 1 בספטמבר של אותה שנת לימודים וזאת בכפוף לכך שהתקבלו חוות דעת מקצועיות חיוביות עבור מוסד החינוך. ככל שהתקבלו חוות דעת שליליות עבור המוסד והליקויים שהופיעו בחוות הדעת תוקנו והתקבלו חוות דעת חיוביות בעקבות תיקון הליקויים, ככל שיינתן רשיון, תחולתו תהיה מיום הודעת הבעלות על תיקון הליקויים.

כן מורה נוהל תחולת רשיון כי כאשר בקשת הרישוי מוגשת בין התאריכים 1.10 ועד 31.12 (המועד האחרון להגשת בקשות חריגות), אם התקבלו חוות דעת מקצועיות חיוביות עבור מוסד החינוך ויינתן רשיון, תחולת הרשיון תהיה מיום הגשת הבקשה; אם התקבלו חוות דעת שליליות שאינן מתבססות על אי מילוי טופס או אי הגשת מסמך שהיה קיים באותו מועד מאחד הגורמים המקצועיים והתיקונים תוקנו בהמשך וביאו לקבלת חוות דעת חיובית, תחולת הרשיון תהיה ממועד קבלת הודעת הבעלות על תיקון הליקויים.

בענייננו, בקשת העוררת לרשיון חדש לבית הספר בעקבות העברת המוסד למבנה חדש, הוגשה רק ביום 31.12.2022. הבקשה נבדקה בסמוך לאחר הגשתה וכבר ביום 12.1.2023 ניתנה חו"ד בטיחות שלילית מותנת בתיקון ליקויים. מכתב דרישה לתיקון הליקויים נשלח אל העוררת באותו היום. ביום 16.1.2023 הועלה למערכת הבטיחות אישור תיקון ליקוי בטיחות. ביום 17.1.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת בטיחותית חיובית. ביום 19.1.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת תברואתית חיובית. ביום 21.2.2023 ניתנה לעוררת חוות דעת פדגוגית חיובית.

הגם שלכאורה אישור תיקון ליקויי הבטיחות התקבל רק ביום 16.1.2023 והנוהל קובע כי בנסיבות אלה תחולת הרשיון תהיה ממועד קבלת אישור בדבר תיקון הליקויים (דהיינו מתאריך 16.1.2023), המשיב נאות לאשר לעוררת את הרשיון החל מהמועד בו הוגשה בקשת הרישוי, מיום 31.12.2022.

בדיון בפני הוועדה הציג ב"כ העוררת מכתב מיועץ בטיחות מוסמך שמאשר שהוא ביקר במבנה בחודש מאי 2022 לצורך בטיחות למוסד הקודם, ומכתב זה 'חודש' על ידו בדצמבר 2022 לצורך בדיקת המתקן שוב. היועץ אישר כי במהלך החודשים שעברו לא בוצעו שינויים בבניין (עמ' 20 לפרוטוקול הדיון). כן נטען כי במתחם שלושה מוסדות חינוך שקיבלו אישור בטיחות לאותה שנה (עמ' 22 לפרוטוקול הדיון).

הליקויים שהופיעו במכתבו של מר טל דנינו מרכז בטיחות אגף א' רישוי במשיב הם: (1) אישור החשמלאי בודק אינו על סמל המוסד המבקש; (2) אישור החשמלאי המוסמך אינו מציין בדיקת מכשירי חשמל.

מר ברוך עובד, מנהל מוסד החינוך שמפעילה העוררת, טען בדיון בפני הוועדה, בין היתר, כי בתאריך 27.11.22 הובהר לו שיש ליקוי בטיחות "משהו קטן" כהגדרתו, שאינו מהווה סכנה והוא לא התבקש לעצור את פעילות בית הספר (ר' בעמ' 24 לפרוטוקול הדיון).

הגב' בתי ללוש, סגנית מנהל אגף הרישוי במשיב טענה כי אם מבדק הבטיחות נערך במוסד בתאריך 27.11.2022, העובדה שהבודק חתם על הטופס רק כשבוע לאחר מכן, מלמדת כי היו במוסד מפגעים מסוג 1 או 0 שמנעו ממנו לחתום על הטופס באותו יום הבדיקה (עמ' 25 לפרוטוקול הדיון). נציגי העוררת שללו טענה זו.

העוררת המציאה דו"ח בדיקת מתקן חשמל מיום 16.12.2022 ואישור בדיקת תקינות לציוד כיבוי אש מיום 4.12.2022. על סמך אישורים חדשים אלה אישר מר טל דנינו להעניק חוות דעת בטיחות חיובית עד לסוף שנה"ל תשפ"ג, בדו"ח שערך ביום 17.1.2023.

לא ניתן להסתפק באישורים שניתנו למבנה שהיה בבעלות קודמת כנטען ולא על שם העוררת בטרם קבלת החזקה במקום (ת"ת אור תורה). בנוסף, האישור שהציגה העוררת מיום 12.7.2023 מאת מר חיים אקשטיין, יועץ בטיחות מוסמך, מתייחס לביקור שערך במקום במאי 2022 ולאחר מכן בחודש דצמבר 2022 יחד עם בודק חשמל לצורך בדיקת המתקן. מסמך זה אף מחזק את עמדת המשיב לפיה בדיקת החשמל נערכה רק בדצמבר 2022. גם טענת העוררת כי המעבר למבנה החדש נעשה כתוצאה מאילוצים שאינם בשליטתה אינו מבסס הענקת רשיון בתקופה שקדמה לבקשת העוררת לקבל את הרשיון לשנה"ל תשפ"ג.

לשאלת יו"ר הוועדה מדוע הבקשה הוגשה בסופו של דבר רק ביום 31.12.2022 השיב מנהל המוסד כי היה צורך לאסוף את כל המסמכים ואין לעוררת את כוח האדם לבצע זאת (עמ' 29 לפרוטוקול הדיון). כאמור, אישורים בתחום הבטיחות שהוגשו בנוגע למוסד קודם, משנים קודמות, אינם מספקים בנסיבות העניין והאחריות לאיסוף המסמכים לצורך הגשת בקשת הרישוי מוטלת על העוררת. משכך, אין לעוררת אלא להלין על עצמה בלבד. ודאי שטיעון מעין זה שהעלתה העוררת לא יכול לבסס חריגה מהוראות הדין והנהלים.

כפי שהבהיר מר טל דנינו ממונה בטיחות באגף רישוי מטעם המשיב בדיון, האישורים צריכים להיערך על שם הבעלות שמגישה את בקשת הרישוי ולאחר שנבחן המבנה שהבעלות קיבלה את החזקה בו, ר' בעמ' 36 לפרוטוקול הדיון:

"אישור הבטיחות צריך להיות מוגש על ידי הבעלות שמבקשת את הרשיון ועל ידי יועץ הבטיחות שהיא לוקחת, כדי לבדוק את המבנה. בין אישור בטיחות שניתן על ידי רשות לפני, אפילו שהוא רלוונטי לשנה הקרובה, שאני מקבל בטווח הזמן הזה, שמגישים לי אישור מסוים, אני מקבל אותו לאותה שנה שאנחנו מדברים עליה. אבל ברגע שהתחלפה פה בעלות, יש דברים מאוד מאוד ברורים בנהלי הרישוי, כי הבעלות החדשה לא מוצא חן בעינייה הדלת הזאת, לא, היא רוצה להוסיף פה עוד כיתה, היא מורידה את התקרה התלויה, אני, בשביל זה אני אומר, חברה, אני סומך עליכם. אני שם המון המון משקל על הדיווחים של הבעלות לטובת הבעלות, לפעמים לצערי עשרות אם לא מאות פעמים גילית גיונגל במצב שאמרו לי הכל בסדר".

בנסיבות העניין אין נסיבות שמצדיקות סטייה מהוראות הדין ומהוראות הנהלים המחייבים בצורה שוויונית את כלל המוסדות. הגם שמדובר בהעברה של מוסד חינוך למבנה אחר של העירייה, מדובר במוסד חינוך שמחויב להוכיח עמידה בדרישות, לרבות בדרישות הבטיחותיות בקשר עם המבנה החדש, אליו הועבר המוסד שמפעילה העוררת.

הוועדה התרשמה שהמשיב בחן את הבקשה לרשיון שהוגשה לפי נוהל חריגים באופן ענייני ובסמיכות למועד הגשתה ואף ניסה לבוא לקראת העוררת ככל שניתן, אולם לא היה די במסמכים שהוגשו. כפי שפרטנו לעיל, בנסיבות העניין לא נמצאה בסיס לטענות העוררת לפיהן יש להיעתר לבקשתה להעניק לה את הרשיון החל ממועד פתיחת שנת הלימודים, וזאת בחריגה מהוראות נוהל תחולת רשיון, שהוא המשך לנוהל חריגים וששניהם יחד, מהווים כבר חריגה מנהלי הרישוי הרגילים.

לא זו בלבד שהמסמכים כפי שהוגשו לא היה בהם כדי לקבל חוות דעת מקצועיות חיוביות בכל תחומי בדיקת הבקשה, הבקשה הוגשה רק ביום 31.12.2022 וזהו המועד המוקדם ביותר למתן הרשיון לפי הנהלים הקיימים.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את הערר מהטעמים המפורטים לעיל. מצאנו כי ההחלטה בעניין תחולת הרשיון ניתנה בהתאם לנהלים והוראות הדין, לא נפל בה פגם המצדיק את התערבות הוועדה בהחלטה.

סוף דבר, הערר נדחה.

זכות ערעור לפי סעיף 14 לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן ביום י' בחשוון תשפ"ד, 25 באוקטובר 2023.

שמחה כחלון

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה